

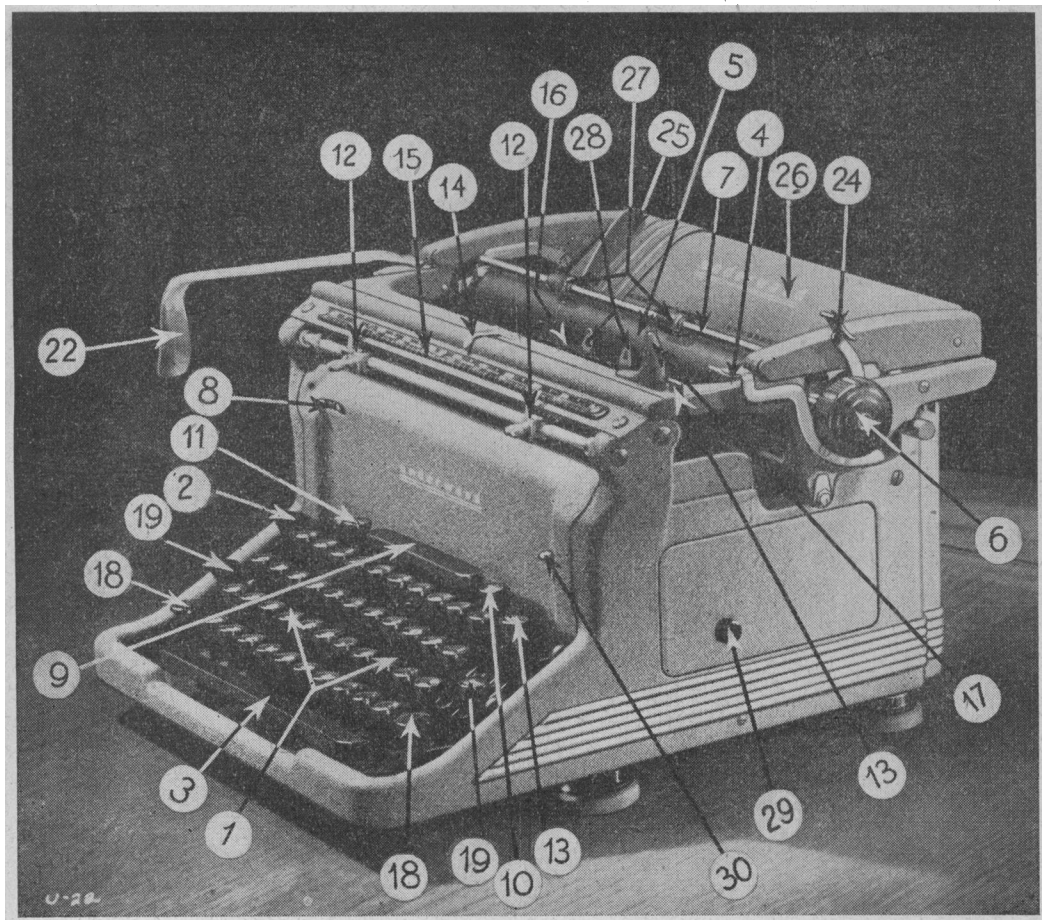
מונחי מכונת-הכתיבה

ההצעה הראשונה לרשימת מונחים זו הוכנה בישיבות הוועדה המרכזית למונחי טכניקה מטעם ועד הלשון והטכניון העברי בחיפה והוגשה לחברי ועד הלשון ולבעלי-המקצוע בחוזר מס' 108 מאייר תש"ז. אחרי קבלת הערות והצעות תיקון מאת היה ד"ר עלי איתן, ד"ר זאב בן-חיים, ד"ר ברוך ברגר, שמואל ייבין (חבר ועד הלשון) ונחן שיפריס ז"ל (חבר ועד הלשון) גדונה הרשימה בקריאה שלישית בוועדת-משנה של הוועדה המרכזית למונחי טכניקה. חברי ועדה זו היו היה י' ארליך, מ' ארנרייך, ד"ר י' בן-נון, פרופ' י' ברויר, ד"ר מ' מהלר, י' נסיהו, פי' פולונסקי, י' קרני, ביצ' תובל.

בשעה שנערכה הרשימה לדפוס במזכירות המדעית של ועד הלשון בתל-אביב בעזרת מר נתן שיפריס ז"ל וכמה בעלי-מקצוע, ביניהם מר א' בארי, היה צורך להוסיף ולשנות עוד מספר מונחים עבריים ולועזיים, כדי שהרשימה תהיה מכוונת יפה למספר גדול ככל האפשר מן הסוגים הרבים והצורות השונות של מכונות-הכתיבה. בריבוי הסוגים והצורות של המכונות הנמצאות בשימוש קשור גם חוסר האחידות במונחים הלועזיים המתהלכים, שכן כל בית-חרושת כמעט משתמש במונחים מיוחדים לחלקי המכונות שלו. מהמון המונחים הלועזיים האלה ניתן כאן רק מבחר הנפוצים והברורים ביותר מתוך תקווה, שלפיהם לא יקשה זיהוי החלקים המכוונים.

מלבד האנשים הנ"ל, שעזרו בהכנת המונחים, נתונה תודת ועד הלשון העברית גם לה"ה בראון ובניו, שהעמידו לרשותנו ספרות לועזית על מכונות-כתיבה, ובייחוד למר ד' ונגרוביץ, שממנו קיבלנו את התמונה לגלופה ועזרה מקצועית חשובה.

small letters, lower case letters Kleinbuchstaben	סימנים תחתונים	typewriter Schreibmaschine	מכונת-כתיבה
capital letters, upper case letters Grossbuchstaben	סימנים עליונים	key Taste	מקש (1)
dead letters tote Buchstaben	סימנים מתים	key bar Tastenhebel	זרוע המקש
type bar Typenhebel	מנוף האות	keyboard Tastatur	מערכת המקשים
type guide Typenführungskopf	כוננת האותיות	type basket Typenkorb	סל האותיות
back space key, back spacer Rücktaste, Rücktransport	מקש מחזיר (2)	carriage Wagen, Schlitten	גָרָר
space bar Leertaste, Zwischenraumtaste	מקש הרווחים (3)	main spring Wagenhebefeder, Spiralfeder	קפיץ ראשי
carriage way rods Wagenlaufschienen	פסי הגָרָר	escape Zahnradschaltung, Auslösung	גָרָר-מְחַגֵּר
		type Type	אות

tabulator key Tabulatortaste	מקש הטבֵּלֵר (9)	carriage release lever (4) Wagenauslösehebel	מתר הגֵּרָר (4)
tabulator rack Tabulatorzahnstange	בדית הטבֵּלֵר	cylinder, platen, roller (5) Schreibwalze, Papierwalze	גָּלִיל, מַעְגִּילָה (5)
tabulator stops Tabulatorreiter	מַעְצוּרֵי הטבֵּלֵר	cylinder knob, (6) platen knob Walzendrehknopf	כַּפְתּוֹר הַגָּלִיל, (6) כַּפְתּוֹר הַמַּעְגִּילָה
tabulator stop set key (10) (בטבלר אבטומטי)	כּוֹנֵנֶת הטבֵּלֵר (10) (בטבלר אבטומטי)	paper bail, paper holder, (7) paper lock scale Blatthalter, Blattandrücker	מַהְדֵּקֶת הַגָּלִיל, (7) מַשְׁקָל הַמַּחְסֵם
Tabulatoreinstelltaste	מַשְׁמַט מַעְצוּרֵי הטבֵּלֵר (11) clear key (בטבלר אבטומטי)	touch regulator, touch control (8) Anschlagsregulator	כּוֹנֵנֶת הַמַּנְעָה (8)
tabulator stop (11) Tabulatoreinstelltaste	מַשְׁמַט מַעְצוּרֵי הטבֵּלֵר (11) clear key (בטבלר אבטומטי)	tabulator Tabulator	טבֵּלֵר
tabulator scala Tabulatorskala	מִדְּדֵי הטבֵּלֵר		

card holder Postkartenhalter	אָהוּ הגלוייות (28)	margin stop (12) Randsteller, Anschlag	מְחוּסם השוּלִים
warning bell Signalglocke	מְצִלַת התרָאָה	margin release (13) Randauslösung	מְתַר השוּלִים
ribbon Farbband	סָרֵט	carriage frame pointer (14) Wagenstandsanzeiger	מְחוּן הַגֵּרָר
ribbon spool Farbbandspule	סָרֵט הַסָּרֵט	front scale, cylinder scale (15) vordere Wagenskala, Randstellerskala	מְדַד השוּלִים
ribbon reverse (29) Farbbandumschaltung	מְחֹרֵר הַסָּרֵט	aligning scale, writing-line scale (16) Zeilenskala, Zeilenhöhezeiger	סָרְגֵל הַשּׁוֹרָה
ribbon fork, ribbon carrier, ribbon centre guide Farbbandgabel, Farbbandträger	פְּנוֹת הַסָּרֵט הָאֲמֵצָעִית	thumb piece (17) Wagengriff, Daumengriff	מְבָהֵן
lateral ribbon guide, guide roller seitliche Farbbandführung	פְּנוֹת הַסָּרֵט הַצְּדָדִית	shift key (18) Umschalter	מְחַלֵּף
ribbon shift lever, colour change lever, ribbon indicator (30) Farbzoneneinsteller	מְצַתֵּק הַסָּרֵט	shift lock (19) Feststeller	נוֹצֵף, מְצַיֵּב
typist Maschinenschreiber(in), Typist(in)	פְּתִיבָּה, פְּתִיבָּה	variable line spacer, variable line space button (20) Walzenfreilauf, Stechwalze	פְּתוּרֵר פְּכֻנוּן הַשּׁוֹרָה
sight method, visual typing Zweifingersystem	דְּרָף הָעֵיּוֹן	platen release lever, line finder (21) Walzenauslösehebel, Zeilenabstellhebel	מְתַר הַגְּלִיף, מְתַר הַמְּעַגְלָה
touch method, non-visual typing Blindschreibesystem, Zehnfingersystem	דְּרָף הָעֵצִים	line space lever (22) Zeilenumschalthebel	מְסוּט
		line space adjusting lever, line space regulator (23) Zeileneinstellhebel, Zeilenabstandhebel	מְכוּוֹן הַשּׁוֹרוֹת
		paper release lever (24) Papierauslösehebel	מְתַר הַגְּלִיּוֹן
		paper guide (25) Papierführung, Papieranschlag	פְּנוֹת הַגְּלִיּוֹן
		paper shelf, paper rest (26) Papierhalteblech, Papierführungsbloch	מְצַע הַגְּלִיּוֹן
		paper support, paper scale (27) Papierhaltebügel, Papierskala	מְסַעֵד הַגְּלִיּוֹן
		paper clamp, paper finger Papierklammer	דְּרָק הַגְּלִיּוֹן
		backing sheet Unterlageblatt	גְּלִיּוֹן סוּמָד
		feed rollers (27) Papierandrucksrollen, Papierführungsrollen	גְּלִיּוֹת הַדְּרָכָה

